

Sygn. akt VII U 820/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 stycznia 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Monika Roslan - Karasińska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 14 stycznia 2021 r. w Warszawie

sprawy P. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) w W.

o świadczenie postojowe

na skutek odwołania P. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)w W.

z dnia 04 czerwca 2020 r. znak: (...)

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) w W. z dnia 04 czerwca 2020 r. znak: (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się P. P. prawo do świadczenia postojowego.

UZASADNIENIE

W dniu 8 lipca 2020 r. **P. P.** złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) w W. z dnia 4 czerwca 2020 r.

znak: (...) wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa

do świadczenia postojowego za miesiące kwiecień i maj 2020 roku. Uzasadniając odwołanie ubezpieczony wyjaśnił, że organ rentowy odmówił przyznania mu ww. świadczenia

za powyższe miesiące wskazując, iż jego dochód w kwietniu i maju 2020 roku wyniósł zero,

a zatem brak było spadku dochodu o co najmniej 15%. Organ rentowy pominął fakt,

że wprowadzenie stanu zagrożenia epidemicznego, a tym samym ustanowienie pierwszych restrykcji, nastąpiło w dniu 13 marca 2020 r., w konsekwencji czego uzyskanie zerowego dochodu już marcu dotknęło wielu przedsiębiorców.

Ponadto wskazał, że w okresie

od 25 lutego 2020 r. do 8 maja 2020 r. przebywał na zwolnieniu lekarskim, a zatem nie mógł wykonywać swojego zawodu i uzyskiwać przychodu z prowadzonej działalności. W tej sytuacji w ocenie odwołującego należy odwołać się do celu wprowadzenia art. 15zq, którym niewątpliwie było udzielenie pomocy osobom prowadzącym działalność gospodarczą w sytuacji drastycznego spadku ich dochodów. Odwołujący powołał się również na wyjaśnienia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 13 maja 2020 r., w którym znalazła się informacja, zgodnie z którą jeżeli przychód za miesiąc poprzedzający złożenie wniosku oraz miesiąc poprzedzający wynosi zero, to dla porównania należy odnieść się do miesiąca je poprzedzającego. W przypadku odwołującego jest to luty 2020 r., w którym osiągnął dochód w wysokości 4.350 zł (odwołanie k. 3-4 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 20 sierpnia 2020 r. **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) w W.** wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swoje stanowisko w sprawie organ rentowy wyjaśnił, że ubezpieczony we wniosku z czerwca 2020 r. o świadczenie postojowe na podstawie przepisów o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19 wykazał przychód 0 zł za miesiące kwiecień i maj 2020 roku. W związku z powyższym odwołujący nie uzyskał przychodu, a w konsekwencji nie nastąpił jego spadek o co najmniej 15%. Wobec niespełnienia ustawowej przesłanki zdaniem organu rentowego odwołującemu nie przysługuje dochodzone świadczenie (odpowieź na odwołanie k. 12-13 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący się P. P. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą – gabinet lekarski ginekologiczno-położniczy. Z tego tytułu w 2020 roku odwołujący uzyskał następujący przychód:

- styczeń – 3.730,00 zł,
- luty – 4.350,00 zł,
- marzec – 0,00 zł,
- kwiecień – 0,00 zł.
- maj – 0,00 zł.

(przedmiot działalności gospodarczej odwołującego – okoliczność bezsporna; księga przychodów i rozchodów za 2020 r. k. 36-51 a.s.).

W dniu 2 czerwca 2020 r. P. P. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) w W. wniosek o świadczenie postojowe w związku

z przeciwdziałaniem skutkom wywołanym (...)19 dla osób prowadzących działalność gospodarczą, wskazując we wniosku wysokość przychodów za miesiące kwiecień 2020 r.

(0,00 zł) i maj 2020 r. (0,00 zł). Po rozpoznaniu wniosku ZUS (...) w W. wydał w dniu 4 czerwca 2020 r. decyzję znak: (...) na podstawie której odmówił P. P. prawa do świadczenia postojowego, wskazując, że nie spełnił on warunku wykazania spadku przychodu o co najmniej 15% w miesiącu poprzedzającym złożenie wniosku do poprzedniego, jednocześnie stwierdzając, że wykazanie w dwóch miesiącach przychodu równego 0 nie spełnia tego warunku (wniosek odwołującego

z 07.05.2020 r., decyzja ZUS z 25.05.2020 r. – akta rentowe, karty nieoznaczone).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach rentowych odwołującego. Zdaniem Sądu powołane wyżej dokumenty, w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Nie były one przez strony kwestionowane

w zakresie ich autentyczności i zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy, a zatem okoliczności wynikające z treści tych dokumentów należało uznać za bezsporne.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie było zasadne.

Na wstępie należy zważyć, że zgodnie z art. 148¹ § 1 k.p.c. Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu

od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, Sąd uzna – mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych – że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne. Analizując treść złożonych przez strony i zgromadzonych w aktach rentowych dokumentów, Sąd uznał, że okoliczności faktyczne nie były w sprawie sporne. Spór nie dotyczył faktów lecz prawa, wobec czego Sąd na podstawie art. 1481 § 1 k.p.c. uznał, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne, co w konsekwencji pozwoliło na rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym.

Przedmiotem rozpoznania było odwołanie P. P., który kwestionował decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w zakresie odmowy przyznania mu prawa do świadczenia postojowego.

Zgodnie z treścią art. 15zq ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, świadczenie postojowe przysługuje osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy

z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych oraz jeżeli nie podlega ubezpieczeniom społecznym z innego tytułu. Świadczenie postojowe przysługuje, gdy w następstwie wystąpienia (...)19 doszło do przestoju w prowadzeniu działalności.

Na podstawie art. 15zq ust. 4 pkt 1 ww. ustawy, osobie prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą świadczenie postojowe przysługuje, jeżeli rozpoczęła prowadzenie pozarolniczej działalności gospodarczej przed dniem 1 lutego 2020 r. i nie zawiesiła prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej oraz jeżeli przychód z prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych uzyskany w miesiącu poprzedzającym miesiąc złożenia wniosku o świadczenie postojowe był o co najmniej 15% niższy od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc.

Krąg podmiotów uprawnionych do świadczenia postojowego wyznacza treść art. 15 zq ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (poz. 374) – tzw. tarczy antykryzysowej 3.0 (zwanej dalej „ustawą (...)19”). Na wstępie należy zasygnalizować, że z uwagi na epidemię (...)19 zaistniała potrzeba wprowadzenia szczególnych rozwiązań mających na celu przeciwdziałanie negatywnym skutkom gospodarczym tej sytuacji. Konieczne stało się opracowanie pakietu osłonowego dla przedsiębiorców, zapobiegającego zwłaszcza utracie płynności w ramach prowadzonych przez nie działalności. Powołana ustawa miała pozwolić na uruchomienie nadzwyczajnych instrumentów wspierających przedsiębiorców w tym okresie (druk sejmowy nr 299). Jednym z nich jest świadczenie postojowe. Zdaniem Sądu, świadczenie to jest adresowane do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, z pominięciem spółek, zarówno osobowych (poza spółką cywilną), jak i kapitałowych i ma na celu wspieranie wskazanego kręgu przedsiębiorców. Definicja przedsiębiorcy, zawarta w art. 4 Prawa przedsiębiorców stanowi, że przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonująca działalność gospodarczą. Przedsiębiorcami są także wspólnicy spółki cywilnej w zakresie wykonywanej przez nich działalności gospodarczej. Patrząc od strony funkcjonowania spółek, jedynie wspólnicy spółki cywilnej są przedsiębiorcami. Drugi wniosek to taki, że w rozumieniu ustawy Prawo przedsiębiorców działalność gospodarczą prowadzi spółka, a nie wspólnicy. Patrząc przez pryzmat art. 15 zq ust. 2 ustawy (...)19, nie budzi wątpliwości fakt, że osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą – w rozumieniu tej ustawy – może być wyłącznie osoba fizyczna.

Wprowadzając powyższe rozwiązania ustawodawca zaproponował możliwość pomocy publicznej dla osób najbardziej dotkniętych epidemią (a więc niestabilnością gospodarczą), czyli osób wykonujących pracę na podstawie umów cywilnoprawnych oraz osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą. Jednoznacznym zamiarem ustawodawcy w ramach przedstawionego powyższej sporu prawnego było zatem przyznanie pomocy publicznej (finansowej) dla osób prowadzących działalność gospodarczą, w tym w szczególności dla osób działających w branżach najbardziej poszkodowanych na skutek epidemii koronawirusa.

W oczywisty sposób przepis ten miał niejako „ratować” osoby wymienione w ustawie przed bankructwem, co z jednej strony miało chronić ich zabezpieczenie socjalne, a z drugiej strony ochraniać gospodarkę przed zapaścią (zob. wyrok Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 2 września 2020 r., IV (...); wyrok Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 8 września 2020 r., III U 485/20).

We wniosku z 2 czerwca 2020 r. odwołujący wykazał przychód w maju 2020 r. w wysokości 0,00 zł oraz w kwietniu 2020 r. w wysokości 0,00 zł. Zastosowanie wykładni literalnej przepisu art. 15zq ust. 1 pkt 1 i ust. 3 ustawy z 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem (...)19 prowadziło by do uznania, że w przypadku odwołującego nie nastąpił spadek przychodu o co najmniej 15% od przychodu uzyskanego w miesiącu poprzedzającym ten miesiąc z uwagi na wykazanie przez niego „zerowego” przychodu w miesiącach poprzedzających złożenie wniosku.

Niemniej jednak zdaniem Sądu Okręgowego taka interpretacja wspomnianego wyżej przepisu w kontekście celu, jaki miało spełniać wprowadzenie przez ustawodawcę instytucji świadczenia postojowego byłaby niezgodna z perspektywy jego wykładni celowościowej.

Jak wspomniano wyżej, w założeniu wprowadzenie świadczenia postojowego miało na celu zminimalizowanie negatywnych skutków ekonomicznych rozprzestrzeniania się (...)19 występujących między innymi u osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą poprzez rekompensatę utraty przychodów z wykonywanej działalności. Przysługuje ono, gdy w następstwie (...)19 doszło do przestoju, obniżenia przychodów z działalności gospodarczej. Zdaniem Sądu z perspektywy wykładni celowościowej za obniżenie przychodu z działalności gospodarczej należy przyjąć sytuację braku jakichkolwiek przychodów w miesiącach poprzedzających miesiąc złożenia wniosku przy jednoczesnym wykazaniu przychodu w miesiącach poprzedzających ogłoszenie stanu pandemii. Sztywna interpretacja kryterium 15% obniżenia przychodu w miesiącach poprzedzających złożenie wniosku prowadzi w istocie do wykluczenia z kręgu podmiotów uprawnionych do świadczenia postojowego tych przedsiębiorców, którzy w miesiącach poprzedzających wprowadzenie stanu pandemii i związanych z tym obostrzeń nie wykazywali żadnego przychodu z różnych przyczyn, zaś po wprowadzeniu tego stanu potencjalne możliwości kontynuowania działalności zarobkowej uległy znacznemu ograniczeniu. Taka też sytuacja miała miejsce w niniejszej sprawie, bowiem odwołujący z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w styczniu 2020 roku uzyskał przychód w wysokości 3.730,00 zł, a w lutym w wysokości 4.350,00 zł, co wynikało z przedłożonej przez niego księgi przychodów i rozchodów. Kolejne miesiące, z uwagi na stan epidemii oraz obostrzenia wprowadzane przez ustawodawcę w celu jej zwalczania, skutkowały obniżeniem przychodu.

Z tych względów na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy uwzględnił odwołanie i orzekając co do istoty sprawy dokonał stosownej zmiany skarżonej decyzji, o czym orzekł zgodnie z sentencją wyroku.

ZARZĄDZENIE

(...)

K.S.